

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiæ, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, 1657

De Monachis & Monialibus. 28

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

de septem Sacramentis, inter alia statuta sua editum; quod incipit, Statuimus ut Baptismus honorabiliter celebretur, &c. in omni sua forma, pro instructione simplicium Clericorum, qualiter in administratione eorumdem Sacramentorum se habere debeant, voluntus & præcipimus observari.

XXVI. Quod Plebanis non denegetur Chrisma vel Oleum sacrum.

STATUIMUS ETIAM, ut nullis Plebanis Christma vel Oleum facrum, ab his qui haec ad ministrare solent, occasione cujusvis petitionis Cathedratici seu Synodatici non soluti, denegetur vel subtrahatur: cum necessarium sit, in Vigilia Paschæ & aliis temporibus, pro renovatione fontis Baptismatis, haec in Ecclesiis haberi: sed ad solutionem prædictorum, dicti Plebani, si neccesse fuerit, viis aliis compellantur, ne Parochianis, ex alieno delicto, Sacraenta prædicta, quæ gratis dari debent, indebite subtrahantur.

XXVII. De statu Religiosorum.

ITEM STATUIMUS, ut Religiosi, Ordinis B. Benedicti Abbatis, in crastino Exaltationis sanctæ Crucis, omni anno celebrent Concilia sua in Civitatibus Cathedralibus, & in Monasteriis sui Ordinis, si qua sunt in eisdem; alias in vicino, in aliqua Ecclesia dictæ Civitatis, quam ad hoc viderint sibi aptam. Ad quod Concilium Abbates singulorum Monasteriorum, quilibet eorum cum duobus Monachis, veniant; & habeant inter se duos Superiores Abbates Ordinis sui dictæ Diœcesis, qui pro curent ibidem legi Regulam B. Benedicti, & Provinciale Concilium bonæ memoriae Domini Conradi Coloniensis Archiepiscopi Prædecessoris Nostri super statu & Regulari disciplina dicti Ordinis, per ipsum olim obser vatum. Quod quidem Concilium sic incipit:

In nomine Domini, Amen. Conradus Dei gratia sanctæ Coloniensis Ecclesiae Archiepiscopus: Saluti & bono statui omnium, cuiuscunque professionis seu Ordinis, sed nostrorum domesticorum maxime, debitores existentes in Domino, sicut in Nostra visitatione negotium informationis & correctionis de Clericis per statuta Canonica expedivimus competenter, ita de Monachis fatagentes id ipsum suo modo, quo competens fuerit, expedire: in primis statuimus, quod omnium Monasteriorum nigri habitus Monachi Ordinis S. Benedicti, Divinum Officium in cantando & legendendo, secundum quod Regula ejusdem S. Benedicti præcipit, exequantur: & sic finit, Datum & pronunciatum Colonæ quarto Idus Martii, Anno Domini 1260. Quæ etiam statuta sunt ab aliis Prædecesso-

ribus nostris de Observantia Regulæ, ibidem legantur; &c. si qua pro Monasteriorum dicti Ordinis statu, & correctione fratrum rebellium, ac Divini cultus ordinatione, ordinanda sunt, ordinentur; &c. quæ ibidem definita secundum eorum Regulam fuerint, observentur. Si qui vero Monachi rebelles fuerint, nec per Abbates corrigi possent, illos Nobis vel loci Dioceſano volumus praesentari.

XXVIII. Item de Monachis & Monialibus.

SI qui etiam Monachi vel sanctimoniales Beatorum Benedicti & Augustini Ordinum, præter Superioris licentiam, bona mobilia apud se vel apud alios in deposito, negotiationis aut alia de causa, habuerint, illa suo Superiori & Conventui resignent, & eisdem ad cautelam quolibet anno intra quindenam ante festum Paschæ intiment, specificent, revelent & demonstrent, & ad manus ejusdem Superioris Abbatis, in praesentia Conventus, resignent penitus atque tradant Monachi & Moniales ejusdem. Contrarium facientes, seu qui bona hujusmodi dolo defierint possidere, excommunicentur & puniantur secundum inde statuta. Et quicunque alii utriusque fexus homines, prefata bona sub quovis nomine sub se habuerint, tales, nisi eadem bona intra mensem, simili modo ad manus Superioris ejusdem, Monachi vel Moniales reportent & resignent, Excommunicationis volumus sententiam incurgere eo facto.

Item de eisdem.

Item præcipimus & statuimus, ut Monachi & moniales, in Civitatibus atque villis, absque Religionis habitu non discurrant: nec ullus Monachus seu monialis in pluribus Monasteriis, quam in uno, Dignitates, Personatus seu Officia & Præbendam obtineat: sed, recepta secunda Dignitate, Personatu, Officio cum Præbenda, Collator prima Dignitatis, Personatus, Officii & Præbendæ prioris, eam seu eas alii conferat intra tempus Iuris: nec Monachis vel monialibus prædictis, tempore absentia suæ, fructus cedant suarum Præbendarum: quia sic viderentur aliquid proprii possidere. Sed Monachis, ad stundendum aptis, de fuorum Superiorum prævidentia poterit de necessitatibus provideri.

Item adhuc de eisdem.

Item statuendo prohibemus, ne in aliquo Monasterio Monachorum vel Monialium, cuiuscunque conditionis vel Regulæ existant, in receptione vel admissione Monachi seu sanctimonialis ad ipsum Ordinem, pecunia exigatur, vel pro receptione talis personæ ad Religionem, pacta, conditiones aut conventiones de pecunia vel alia re temporali ipsi Religiosi faciant, quovis nomine vel colore ad

ad hoc quēsito: quod ipsis omnibus & singulis in virtute sanctae Obedientiae duximus injungendum. Sed id, quod ex post facto parentes & amici personae recepta, pro Ecclesiastica & devotionis causa, absque pacto liberè contulerint, recipere valeant; dum tamen id fiat pure & simpliciter sine fraude.

Item quarto de eisdem.

Cæterum statuimus, ut Moniales ipsæ, sub perpetua in suis Monasteriis Claustra manent, ac nulli (nisi de illius, ad quem pertinuerit, speciali licentia) ingressus vel accessus pateat ad easdem: ut sic, à publicis & mundanis conspectibus separatae, Domino liberius servire valeant, ac, lasciviendi opportunitate sublata, ipsis Domino Iesu Christo, cui integratam iuam spontanea voluntate devovrant, corda & opera sua in omni sanctimoniam custodiant; juxta Constitutionem D. Bonifacii Papæ VIII, quæ incipit: Periculoso & destabiliti quarundam Monialium statui, &c. quam in præmissis, & aliis in eadem constitutione contentis, volumus & præcipimus firmiter observari. Nulla etiam mulier solemnè votum Continentiae emittat, quæ non elegerit sub clausura certa vel approbata alicujus Ordinis remanere: ne, propter levitatem sexus, si in seculo remanerit sicut prius, continentiae votum dissolvens, gravius delinquat in hoc casu: nisi ad talen ætatem pervenerit, quod de continentia virtio amodo contra ipsam suspicio non habeatur.

Quia vero, per præsentia statuta Nostra Provincialia, communè utilitatè Ecclesiarum & Ecclesiasticarum personarum, pro conser-

yatione libertatis earundem, ac repressione ipsis infestantium, ut speramus, autore Domino salubriter providetur; præcipimus & mandamus in virtute sanctæ Obedientiae, ut statuta Nostra ab omnibus Ecclesiastis & Ecclesiasticis personis, Nobis subditis, & in hoc Concilio nostro congregatis, inviolabiliter, fraude & dolo seculis, firmiterque observentur. Alias post tres menses à publicatione præsenti statutorum corundem, volumus, venientes contra ipsa, ex tunc poenas incurrire, contentas in eisdem.

Et, ne quemquam ipsa statuta lateant, vel latere possint; statuimus, ut Collegia, Capitula, Conventus, Monasteria, Decani, Ecclesiasticorum Rectores, & cæteri quorum interest, intra dictos tres menses à publicatione statutorum ipsorum, copiam recipient & sibi procurent corundem. Alioqui ipsos, qui in hoc culpabiles extinerint, ex tunc suspendi volumus ab Officio Divinorum.

Actum, pronuntiatum, & datum in Palatio Nostro Coloniensi, præsentibus Venerabilibus Patribus, Guidone Traiectensis, Engelberto Ostiabrugensis, Godefrido Mindenensis, Ecclesiasticorum Episcopis, nec non Nunciis solemnibus Venerabilis Theobaldi Leodiensis Episcopi, & Capituli Monasterienis, Sede ipsa vacante; ac Praelatis & Clero Nostræ Civitatis & Diœcesis Coloniensis, in dicto Concilio solemniter congregatis, in crastino Dominicæ Invocavit, nec non Feria tertia & quarta sequentibus, Concilio ipso durante, Anno Domini M CCC X.

C O N C I L I V M P R O V I N C I A L E E I V S D E M D. H E N R I C I , S. C O L O N I E N S I S E C C L E S I A E A R C H I E P I S C O P I , H A B I T U M A N N O D O M I N I M C C C X X I I .

Dicæsana D. Engelberti Statuta, hoc in Concilio facta sunt Provincialia.

HENRICVS, Dei gratia, sanctæ Coloniensis Ecclesiae Archiepiscopus, sacri Imperii per Italiam Archicancellarius, Sacro præsente Provinciali Concilio, ad perpetuam rei memoriam.

R eipublicæ curam gerentes, illud affectanter in corde gerimus, ut Nostris subiectis pacem, quietem, & tranquillum statum præparemus, ac, nunc novorum editione, nunc antiquorum extensione decretorum, libertatem ac immunitatem Ecclesiasticam conservemus,

Archiepiscopi hujus erga subditos suis & rempublicam, potissimum vero Ecclesiasticam, affectus prius ac veltem, mem.